

עמדת סגל

עמדת סגל הרשות המובאת להלן הינה עמדה מקצועית המשקפת החלטות ועמדות של הסגל בסוגיות הנוגעות ליישום דיני ניירות ערך. תוכן העמדות המפורסמות מנחה את הרשות והסגל בהפעלת סמכותם והציבור יוכל להשתמש בהן ולהחילן בנסיבות דומות.

א' ניסן תשע"ד

1 באפריל 2014

עמדת משפטית מס' 105-27: גילוי בדבר תזרים מזומנים חזוי

ביום 5 בפברואר 2017 עודכנה עמדת הסגל. השינויים העיקריים שבוצעו - נוספו שו"ת מס' 1, 9 ו-14 וכן נספחים א' ו-ב', תוקנו שו"ת מס' 11 ותוקנה התשובה לשאלה מס' 8.
ביום 7 באוגוסט 2024 עודכנה עמדת הסגל. השינויים העיקריים שבוצעו - שו"ת מס' 11 הוחלפה וכן התווספה שו"ת מס' 11א'.

הסוגיה

ביום 30 בדצמבר 2012 פורסמו ברשומות¹ תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים)(תיקון), התשע"ג-2012 (להלן - "התקנות המעודכנות"). במסגרת התקנות המעודכנות, עוגנה הנחיית הגילוי בדבר הגילוי הנדרש בדוח תזרים מזומנים חזוי (להלן - "גילוי תזמ"ז חזוי") שפורסמה בנובמבר 2010 ובוצעו מספר תיקונים נוספים הנוגעים לעיתוי פרסום גילוי תזמ"ז חזוי.

על רקע זה, ובעקבות פניות ושאלות הבהרה מצד התאגידים המדווחים, סגל רשות ניירות ערך (להלן - "סגל הרשות") מוצא לנכון לפרסם קובץ זה של שאלות ותשובות אשר מטרתו היא לסייע לתאגידים המדווחים בהבנת עיקר השינויים שבוצעו במסגרת התקנות המעודכנות ובפרט התייחסות להגדרת תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת.

שאלה 1

מהו תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת?

תשובה 1

יראו כל אחד מהמקרים הבאים כתזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת:

¹ קובץ תקנות מס' 7198, עמוד 383.

1. בשנת הדיווח הקודמת (31.12.X0 - 1.1.X0) הישות המדווחת הציגה תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת וכן בתקופה מצטברת של 6 חודשים (1.1.X1 - 30.6.X1) או 9 חודשים (1.1.X1 - 30.9.X1) או 12 חודשים (1.1.X1 - 31.12.X1) בשנת הדיווח הנוכחית הישות המדווחת הציגה תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת;
2. בשתי שנות הדיווח הקודמות (31.12.X0 - 1.1.X0 ו-31.12.X1 - 1.1.X1) וכן בתקופה מצטברת של 3 חודשים (1.1.X2 - 31.3.X2) בשנת הדיווח הנוכחית הישות המדווחת הציגה תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת;
3. בתקופה של שישה רבעונים רצופים הישות המדווחת הציגה בכל אחד מהרבעונים תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת.

למען הנוחות, מצ"ב **כנספח א'** לעמדה זו טבלה ובה מספר דוגמאות להמחשה.

שאלה 2

תאגיד מדווח אשר רק מניותיו רשומות למסחר בבורסה לניירות ערך בתל אביב (להלן - "**הבורסה**"), הנפיק לפני כשנתיים למשקיעים מוסדיים אגרות חוב אשר לא נרשמו למסחר בבורסה. על פי הדוח על המצב הכספי של התאגיד ליום 31 בדצמבר 2013, לתאגיד גירעון בהון העצמי. לאור האמור, האם התאגיד חייב לפרסם גילוי תזמ"ז חוזי במסגרת דוחות 2013 מכוח תקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומידיים), התש"ל-1970 (להלן - "**תקנות הדיווח**")?

תשובה 2

לא. על אף העובדה כי מתקיים לגבי התאגיד אחד מסימני האזהרה אשר מפורטים בתקנה 10(ב)(14) לתקנות הדיווח - גירעון בהון העצמי, הרי שבהתאם לאמור בתקנה 10(ב)(13) לתקנות הדיווח, המונח "תעודות התחייבות שבמחזור" מתייחס אך ורק לתעודות התחייבות המוחזקות בידי הציבור בתאריך הדוח, ועל כן, מכיוון שהתאגיד הנפיק תעודות התחייבות (אגרות חוב) למשקיעים מוסדיים בלבד, ותעודות התחייבות הללו לא נרשמו למסחר בבורסה, תקנה 10(ב)(14) לתקנות הדיווח אינה חלה על התאגיד.

שאלה 3

תאגיד מדווח אשר הנפיק, לפני כשלוש שנים, לציבור, אגרות חוב, השלים בראשית חודש דצמבר 2013 הסדר חוב לפי סעיף 350 לחוק החברות, התשנ"ט-1999 (להלן - "**חוק החברות**"). במסגרת הסדר החוב הונפקו לציבור המחזיקים המקורי, שלא על פי תשקיף, אגרות חוב חדשות אשר נרשמו למסחר בבורסה. יצוין, כי חוות הדעת של רואה החשבון המבקר של התאגיד בגין הדוחות הכספיים של התאגיד לשנת 2013, כוללת הפניית תשומת לב למצבו הפיננסי של התאגיד. האם על התאגיד לכלול במסגרת דוח הדירקטוריון בגין שנת 2013 גילוי תזמ"ז חוזי?

תשובה 3

כן. יש לציין, כי עבור מקרים כגון אלה, בהם מונפקות תעודות התחייבות במסגרת הסדר חוב ושלא על פי תשקיף, הגדרת המונח "תעודות התחייבות שבמחזור" נוסחה ללא דרישת הצעה על פי תשקיף, אלא די בהחזקה על ידי ציבור. מכיוון שלמועד הדוחות הכספיים (31 בדצמבר 2013) מוחזקות על ידי הציבור תעודות התחייבות (אגרות החוב החדשות), ולאור העובדה כי מתקיים לגבי התאגיד אחד מסימני האזהרה אשר מפורטים בתקנה 10(ב)(14) לתקנות הדיווח - הפניית תשומת לב המתייחסת למצבו הפיננסי של התאגיד, נדרש התאגיד לכלול במסגרת דוח הדירקטוריון בגין שנת 2013 גילוי תזמ"ז חוזי.

שאלה 4

בחוות הדעת של רואה החשבון המבקר של תאגיד אשר ליום 31 בדצמבר 2013, אגרות חוב שהונפקו על ידו מוחזקות על ידי הציבור, נכללת הפניית תשומת לב לתכניות הנהלת התאגיד לממש נכסים ולגייס הון בכדי לעמוד בתשלומי קרן וריבית בגין אגרות החוב הצפויים להתבצע בעוד כעשרה חודשים. האם התאגיד נדרש לכלול במסגרת דוח הדירקטוריון לשנת 2013 גילוי תזמ"ז חזוי?

תשובה 4

כן. הפניית תשומת לב לתכניות הנהלת התאגיד לממש נכסים ולגייס הון בכדי לעמוד בתשלומי קרן וריבית בגין אגרות החוב, עולה כדי "הפניית תשומת לב המתייחסת למצבו הפיננסי של התאגיד" כפי שנקבע בתקנה 10(ב)(14) לתקנות הדיווח, ועל כן מתקיים אצל התאגיד לפחות אחד מסימני האזהרה. מכיוון שלמועד הדוח, תעודות התחייבות (אגרות חוב) שהונפקו על ידי התאגיד מוחזקות בידי הציבור, הרי שהתאגיד חייב לפרסם במסגרת דוח הדירקטוריון לשנת 2013 גילוי תזמ"ז חזוי.

שאלה 5

לגבי תאגיד, אשר נכון ליום 31 בדצמבר 2013, תעודות התחייבות שלו מוחזקות על ידי הציבור, מתקיים אחד מסימני האזהרה אשר מפורטים בתקנה 10(ב)(14) לתקנות הדיווח. האם דירקטוריון התאגיד יכול לכלול בדוח הדירקטוריון לשנת 2013 הצהרה ולפיה אין חשש סביר כי התאגיד לא יעמוד בהתחייבויותו הקיימות והצפויות בהגיע מועד קיומן, חלף פרסום גילוי תזמ"ז חזוי?

תשובה 5

לא. בהתאם לתיקון שבוצע במסגרת התקנות המעודכנות נמחקה הרישא של תקנה 10(ב)(14)(א) לתקנות הדיווח². בהתאם לכך, מקום בו מתקיים אצל תאגיד אשר הציבור מחזיק בתעודות התחייבות שלו, אחד או יותר מסימני האזהרה אשר מפורטים בתקנה 10(ב)(14) לתקנות הדיווח, אין לדירקטוריון התאגיד אפשרות בחירה והתאגיד מחויב בפרסום גילוי תזמ"ז חזוי.

שאלה 6

תאגיד, אשר נכון ליום 31 בדצמבר 2013 ולמועד פרסום הדוח התקופתי לשנת 2013, תעודות התחייבות (אגרות חוב) שהנפיק מוחזקות על ידי הציבור, מבקש לדעת האם הוא מחויב בפרסום גילוי תזמ"ז חזוי במסגרת דוח הדירקטוריון לשנת 2013. על פי הדוח על המצב הכספי של התאגיד (הן סולו והן מאוחד), קיים גירעון בהון החוזר של התאגיד. על פי הערכת וקביעת דירקטוריון התאגיד, לאחר בדיקה מפורטת שערך, הגירעון בהון החוזר אינו מצביע על בעיית נזילות של התאגיד. האם בנסיבות אלה נדרש פרסום גילוי בדבר תזמ"ז חזוי? ככל ולא, איזה מידע, אם בכלל, נדרש התאגיד לתת בהקשר זה?

תשובה 6

ככלל, בנסיבות המתוארות, ולאור האמור בתקנה 10(ב)(14)(א)(4) לתקנות הדיווח, התאגיד אינו מחויב בפרסום גילוי תזמ"ז חזוי. עם זאת, בהתאם לאמור בתקנה 10(ב)(1)(ד) לתקנות הדיווח, המידע אותו יכול התאגיד במסגרת דוח הדירקטוריון לשנת 2013 לא יכול להתמצות רק בציטוט קביעת הדירקטוריון לפיה הגירעון בהון החוזר אינו מצביע על בעיית נזילות של התאגיד, ועל הדירקטוריון לפרט את הבחינה שביצע ואת הנימוקים להחלטתו תוך מתן גילוי פומבי לפרמטרים איכותיים ו/או כמותיים עליהם ביסס דירקטוריון התאגיד את הקביעה האמורה.

² נוסח הרישא שנמחקה היה כדלקמן: "ואולם רשאי תאגיד לא לצרף את דוח תזרים המזומנים האמור על אף התקיימות סימני האזהרה, אם קבע הדירקטוריון כי אין חשש סביר כי במהלך תקופת תזרים המזומנים החזוי לא יעמוד התאגיד בהתחייבויותו הקיימות והצפויות בהגיע מועד קיומן; מצא הדירקטוריון כי אין חשש כאמור, יציין עובדה זו ויסבירה".

שאלה 7

בחוות הדעת או דוח הסקירה, של רואה החשבון המבקר של תאגיד אשר אגרות חוב שהונפקו על ידו מוחזקות על ידי הציבור, נכללת הפניית תשומת לב המתייחסת למצבה הפיננסי של חברה מוחזקת מהותית של התאגיד. האם התאגיד נדרש לכלול במסגרת דוח הדירקטוריון לשנת 2013 גילוי תזמ"ז חזוי?

תשובה 7

כן. הפניית תשומת לב המתייחסת למצבה הפיננסי של חברה מוחזקת מהותית של התאגיד, עולה כדי "הפניית תשומת לב המתייחסת למצבו הפיננסי של התאגיד" כפי שנקבע בתקנה 10(ב)(14)(א)(2) לתקנות הדיווח, ועל כן מתקיים אצל התאגיד לפחות אחד מסימני האזהרה. בהקשר זה, יש לציין כי אם בחר רואה החשבון המבקר להפנות תשומת לב אל מצבה הפיננסי של אחת מהחברות המוחזקות על ידי התאגיד, הרי שיש בכך כדי להצביע על השפעה אפשרית על מצבו הפיננסי של התאגיד. הואיל, ולמועד הדוח הכספי, תעודות התחייבות (אגרות חוב) שהונפקו על ידי התאגיד מוחזקות בידי הציבור, הרי שהתאגיד חייב לפרסם במסגרת דוח הדירקטוריון לשנת 2013 גילוי תזמ"ז חזוי.

שאלה 8

מהדוחות הכספיים של תאגיד לרבעון השני לשנת 2013, אשר נכון ליום 30 ביוני 2013, תעודות התחייבות שלו מוחזקות על ידי הציבור, עולה כי קיים תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת לשנת 2012 ותזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת לתקופה המצטברת הכוללת את החודשים ינואר-יוני 2013. כמו כן, ידוע כי בשנת 2011 תזרים המזומנים מפעילותו השוטפת של התאגיד היה חיובי. האם בנסיבות אלה, תזרים המזומנים של התאגיד מפעילות שוטפת עולה כדי תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת כמשמעותו בתקנה 10(ב)(14)(א) לתקנות הדיווח?

תשובה 8

כן. סגל הרשות סבור כי במידה והדוחות הכספיים של התאגיד מצביעים על קיומו של תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת, הן בשנת הדיווח האחרונה (2012) והן בתקופה המצטברת הכוללת את החודשים ינואר-יוני בשנת הדיווח הנוכחית (1-6/2013), הרי שבנסיבות אלה מדובר בתזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת כמשמעותו בתקנה 10(ב)(14)(א) לתקנות הדיווח, וזאת גם אם תזרים המזומנים באחד משני הרבעונים הראשונים לשנת 2013, או באחד או יותר מהרבעונים לשנת 2012, היה חיובי.

שאלה 9

מהדוחות הכספיים של תאגיד לרבעון הראשון לשנת 2013, אשר נכון ליום 31 במארס 2013, תעודות התחייבות שלו מוחזקות על ידי הציבור, עולה כי קיים תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת לשנת 2012 ותזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת לתקופה המצטברת הכוללת את החודשים ינואר-מארס 2013. כמו כן, ידוע כי בשנת 2011 תזרים המזומנים מפעילותו השוטפת של התאגיד היה חיובי (למען הסר ספק, ברבעון הרביעי של שנת 2011 תזרים המזומנים מפעילות שוטפת גם היה חיובי). האם בנסיבות אלה, תזרים המזומנים של התאגיד מפעילות שוטפת עולה כדי תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת כמשמעותו בתקנה 10(ב)(14)(א) לתקנות הדיווח?

תשובה 9

סגל הרשות סבור כי ייתכנו מקרים בהם תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת במשך פרק זמן הקצר יותר מתקופה מצטברת של שנת הדיווח האחרונה ומחצית השנה השוטפת (כאמור בשו"ת 1 ו-8 לעיל), יעלה כדי "תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת". כך למשל, ייתכן מצב שבו תאגיד מדווח רשם לצד רווחיות מתמשכת, תזרים חיובי מפעילות שוטפת במשך רבעונים רצופים רבים, אך מסיבות כאלה ואחרות,

התאגיד נקלע למשבר פיננסי, הפסיד במשך ארבעה רבעונים רצופים ובכל אחד מאותם ארבעה רבעונים הוא אף רשם תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת. תרחיש שכזה, עשוי להביא את דירקטוריון התאגיד המדווח למסקנה כי כבר ברבעון הרביעי הרצוף בו נרשם תזרים מזומנים שלילי מצוי התאגיד במצב בו יש לו תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילותו השוטפת.

סגל הרשות סבור כי ביחס לתקופה מצטברת הקצרה מששה רבעונים (שנה קלנדרית ומחצית שנה עוקבת או ששה רבעונים רצופים), על דירקטוריון תאגיד מדווח להפעיל שיקול דעת ולבחון, בין היתר, האם הסיבה לקיומו של תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת בתקופת דיווח מסוימת מקורה בעונתיות, מחזוריות או באירוע חד פעמי אשר אינו צפוי להימשך בתקופה העוקבת. כמו כן, על דירקטוריון תאגיד מדווח לשקול פרמטרים נוספים דוגמת, מאפייני הענף בו פועל התאגיד, מספר הרבעונים הרצופים בהם התהווה לתאגיד תזרים מזומנים שלילי מפעילות שוטפת וכיוצא בזה.

שאלה 10

תאגיד מדווח, אשר לא הנפיק לציבור תעודות התחייבות, מבקש לבצע חלוקת דיבידנד אשר אינה מקיימת את מבחן הרווח, וזאת בהתאם להוראות סעיף 303 לחוק החברות. האם התאגיד נדרש לדווח על כך באמצעות דיווח מיידי? ככל וכן, אילו פריטי מידע נדרש התאגיד לכלול במסגרת הדיווח המיידי ובפרט האם נדרש לכלול גילוי תזמ"ז חזוי?

תשובה 10

בהתאם לאמור בתקנה 31ט לתקנות הדיווח, התאגיד נדרש לפרסם דיווח מיידי אודות עצם הפנייה לבית המשפט (דיווח כאמור, יש לפרסם על גבי הטופס הייעודי הקיים במערכת המגנ"א - טופס ת-067). כמו כן, בהתאם לאמור בתקנות המעודכנות (במסגרתן תוקנה תקנה 31ט לתקנות הדיווח), חובה על התאגיד לצרף לדיווח המיידי האמור גילוי תזמ"ז חזוי, וזאת ללא קשר לשאלה האם הציבור מחזיק במועד הדיווח בתעודות התחייבות שהונפקו על ידי התאגיד המדווח.

יש לציין, כי באשר לתקופת תזרים המזומנים החזוי, סגל הרשות סבור כי המועד ממנו יש להתחיל את מניין תקופת השנתיים הינו היום הראשון של הרבעון בו נמסר הדיווח המיידי אודות החלוקה.

כך למשל, גילוי תזמ"ז חזוי אשר יצורף לדיווח לפי תקנה 31ט לתקנות הדיווח המוגש ב-1 בפברואר 2014, יתייחס לתקופה שתחילתה ביום 1 בינואר 2014 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2015. באותו האופן, גילוי תזמ"ז חזוי אשר יצורף לדיווח כאמור המוגש ב-10 באפריל 2014, יתייחס לתקופה שתחילתה ביום 1 באפריל 2014 וסיומה ביום 31 במארס 2016.

שאלה 11

בהתאם לפריט 24 לתוספת הראשונה לתקנות ניירות ערך (פריטי תשקיף וטיוטת התשקיף – מבנה וצורה), התשכ"ט-1969, תאגיד מדווח נדרש לגלות את ההון החוזר לתקופה של שנים עשר חודשים במתכונת טבלאית כמפורט בפריט. כמו כן, בהתאם לתקנה 10(ב)(14) לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, המונח הון חוזר לתקופה של 12 חודשים משמש לבחינת קיומם של סימני אזהרה. לעניין משמעות המונח הון חוזר לתקופה של 12 חודשים ההוראות האמורות מפנות לכללי חשבונאות מקובלים (IFRS).

כיצד על תאגיד לחשב הון חוזר לתקופה של 12 חודשים?

תשובה 11

בהתאם לסעיף 60 ל-IAS 1 (להלן - "התקן"), על ישות להציג בדוח על המצב הכספי את יתרת הנכסים השוטפים ואת יתרת ההתחייבויות השוטפות למעט כאשר הצגה המבוססת על נזילות מספקת מידע שהוא מהימן ויותר רלוונטי. כמו כן, סעיף 68 לתקן קובע כי כאשר לא ניתן לזהות בבירור את המחזור התפעולי והרגיל של הישות, קיימת הנחה שהוא 12 חודשים.

לגבי תאגיד אשר מציג בדוח על המצב הכספי את יתרת הנכסים השוטפים ואת יתרת ההתחייבויות השוטפות לפי מחזור תפעולי של 12 חודשים (המקרה הנפוץ בקרב התאגידים) - ההון החוזר ל-12 עשר חודשים יהיה זהה להון החוזר (היינו נכסים שוטפים בניכוי התחייבויות שוטפות בהתאם לסכומים המוצגים בדוח על המצב הכספי ולהוראות בנושא זה בסעיפים 66-76 לתקן) (להלן - "הון חוזר").

לגבי תאגיד אחר (תאגיד אשר מציג את הדוח הכספי בהצגה המבוססת על סדר נזילות או תאגיד שהמחזור התפעולי שלו עולה על 12 חודשים) - ההון החוזר ל-12 חודשים הוא ההון החוזר של התאגיד אילו היה מציג בדוח על המצב הכספי את יתרת הנכסים השוטפים ואת יתרת ההתחייבויות השוטפות תוך הנחת מחזור תפעולי של 12 חודשים ובאופן עקבי ותוך יישום של אותם כללי הצגה שנקבעו בסעיפים 66-76 לתקן ביחס לנכסים שוטפים והתחייבויות שוטפות.

בפרט, לפי סעיף 69 לתקן, אם אין לחברה זכות בסוף תקופת הדיווח לדחות סילוק של ההתחייבות למשך לפחות 12 חודש לאחר תקופת הדיווח, ההתחייבות תסווג כשוטפת. הוראה זו יפה גם לעניין חישוב הון חוזר לתקופה של 12 חודשים. לכן אם קיימת לחברה התחייבות שמועד פירעונה החוזי הוא בתוך 12 חודשים, עליה לכלול אותה בחישוב הון חוזר לתקופה של 12 חודשים **אף אם החברה צופה כי בפועל לא תידרש לסלק את ההתחייבות** (לדוגמא בגין קבלת ארכה או מחזור).

שאלה 11א

בהתאם לפרט 24 לתוספת הראשונה לתקנות ניירות ערך (פרטי תשקיף וטיוטת התשקיף - מבנה וצורה), התשכ"ט-1969 (להלן "התוספת הראשונה") תאגיד מדווח נדרש לגלות את ההון החוזר לתקופה של 12 חודשים במתכונת טבלאית כמפורט בפריט. כמו כן, בהתאם לתקנה 10(ב)(14) לתקנות ניירות ערך (דו"חות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970 (להלן "תקנות הדוחות"), המונח הון חוזר לתקופה של 12 חודשים משמש בסיס לבחינת קיומם של סימני אזהרה. בהתאם לשאלה ותשובה 14 להלן, יש לבחון קיומם של סימני אזהרה הן ביחס לדוחות המאוחדים והן ביחס לדוחות הכספיים הנפרדים (סולו) במידה ומצורפים.

א. האם הגילוי על ההון החוזר ל-12 חודשים במתכונת טבלאית כאמור נדרש גם בקשר לדוחות הכספיים הנפרדים של החברה?

ב. האם הגילוי על ההון החוזר ל-12 חודשים במתכונת טבלאית כאמור נדרש גם בדוחות רבעוניים?

ג. האם על התאגיד לציין את סכום הגרעון בהון החוזר או בהון החוזר ל-12 חודשים במסגרת התייחסות הדירקטוריון לקיומם או אי קיומם של סימני אזהרה כאמור בתקנות 10(ב)(1)(ד), 10(ב)(14), 48(ג)(1) ו-48(ג)(13)?

תשובה 11א

א. פרט 1(ג) לתוספת הראשונה קובע "עסקי התאגיד, לרבות מידע כספי, יתוארו ברמת הקבוצה.... למעט במקרה שבו מידע מהותי לגבי התאגיד או חברה בת שלו בנפרד אינו מקבל ביטוי נאות בתיאור הקבוצה." ככלל, הגילוי על ההון החוזר ל-12 חודשים במתכונת טבלאית יינתן ביחס לדוחות הכספיים המאוחדים. עם זאת, במקרים בהם קיימות התאמות מהותיות בהון החוזר ל-12 חודשים גם ביחס לדוחות הכספיים הנפרדים, יינתן המידע לפי פרט 24 גם ביחס לדוחות אלה.

ב. תקנה 39א לתקנות הדוחות קובעת כי בדוח הרבעוני יובאו כל שינוי או חידוש מהותיים אשר אירעו בעסקי התאגיד בכל עניין שיש לתארו בדוח התקופתי. בהתאם, אם חל שינוי מהותי בהון החוזר ל-12 חודשים בדוחות המאוחדים או בדוחות הכספיים הנפרדים, על התאגיד לכלול במסגרת הדוחות

הרבעוניים עדכון לשינויים המהותיים שחלו בגילוי אודות ההון החוזר ל-12 חודשים אשר ניתן בדוח התקופתי.

ג. כן. אם לתאגיד גירעון בהון חוזר או בהון חוזר לתקופה של 12 חודשים בדוחות הכספיים המאוחדים או הנפרדים על התאגיד לציין סכומים אלו במסגרת הגילוי לפי התקנות האמורות.

שאלה 12

תאגיד מדווח אשר במועד פרסום הדוחות הכספיים שלו לתקופת דיווח מסוימת (בין אם דוח שנתי ובין אם דוח רבעוני), מתלבט בשאלת הצורך בהכללת גילוי תזמ"ז חוזי בדוח הדירקטוריון אשר נכלל בדוחות האמורים, שכן, כחמישה שבועות לפני מועד פרסום הדוחות הכספיים פרע התאגיד את תשלומי הקרן והריבית האחרונים בגין סדרת אגרות חוב יחידה (להלן - "אגרות החוב") שהונפקה על ידו לציבור, כך, שעל אף שנכון לתום תקופת הדיווח הרלבנטית עדיין הוחזקו אגרות חוב שלו על ידי הציבור, במועד פרסום הדוחות הכספיים, אגרות החוב כבר נפרעו במלואן. האם על התאגיד לכלול בדוח הדירקטוריון גילוי תזמ"ז חוזי?

תשובה 12

לא. הרציונל העומד מאחורי תקנה 10(ב)14 לתקנות הדיווח הינו מתן מידע איכותי אודות יכולת התאגיד לעמוד בהתחייבויותיו, מקום בו קיימות אגרות חוב במחזור. כפי שניתן ללמוד מנוסח תקנה 10(ב)13 לתקנות הדיווח, המונח "תעודות התחייבות שבמחזור" מתייחס אך ורק לתעודות התחייבות המוחזקות בידי הציבור. לפיכך, סגל הרשות סבור כי ככל ובמועד פרסום הדוחות הכספיים, אין במחזור אגרות חוב שהונפקו על ידי התאגיד, אין עוד צורך בהכללתו של גילוי בדבר תזמ"ז חוזי.

שאלה 13

תאגיד מדווח (להלן - "התאגיד"), אשר הנפיק לציבור אגרות חוב, מחזיק בנכס נדל"ן להשקעה בגרמניה (להלן - "נכס הנדל"ן") המוצג בדוחות הכספיים שלו לרבעון השלישי של שנת 2013 לפי שווי הוגן בסך של 360 מיליון ₪. בשל קיומו של אחד מסימני האזהרה שנקבעו בתקנה 10(ב)14 לתקנות הדיווח, נדרש התאגיד לכלול בדוח הדירקטוריון אשר יצורף לדוחות הרבעון השלישי של שנת 2013, גילוי בדבר תזמ"ז חוזי. האם במסגרת קביעת המקורות הצפויים לתאגיד בתקופת תזרים המזומנים החוזי (תקופה בת שנתיים), יכול התאגיד להניח כי התמורה אותה הוא יקבל בעוד כשנה בעבור נכס הנדל"ן תסתכם בכ-480 מיליון ₪?

תשובה 13

לא. בהתאם לכללי החשבונאות המקובלים, התאגיד נדרש להציג ולמדוד את נכס הנדל"ן להשקעה בדוחותיו הכספיים לפי שווי ההוגן (או לחילופין לספק גילוי בדבר שווי ההוגן של הנכס, ככל שהתאגיד בחר למדוד נכסי נדל"ן להשקעה במודל העלות), וחשוב שווי זה כבר מביא בחשבון התפתחויות אפשריות בעתיד. בהתאם, התאגיד מציג את נכס הנדל"ן להשקעה בדוחותיו הכספיים לרבעון השלישי של שנת 2013 בסך של 360 מיליון ₪. לפיכך, סגל הרשות סבור כי התאגיד אינו יכול להסתמך על ההנחה לפיה במהלך תקופת תזרים המזומנים החוזי הוא יצליח לממש נכס המוצג בדוחות הכספיים שלו לפי שווי הוגן, בשווי גבוה יותר מזה המוצג בדוחות הכספיים.

שאלה 14

לתאגיד מדווח (להלן - "התאגיד") קיים גירעון בהון החוזר בצירוף תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת בהתאם לדוחותיו הכספיים המאוחדים לשנת 2016. יש לציין, כי בדוחות הכספיים הנפרדים של התאגיד לשנת 2016, כמשמעותם בתקנה 9 לתקנות הדיווח (להלן - "דוחות הסולו"), קיים הון החוזר חיובי

ותזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת. בנסיבות אלה, האם על התאגיד לכלול בדוח הדירקטוריון לשנת 2016 גילוי בדבר תזמ"ז חזוי?

תשובה 14³

בהתאם לפרשנות שהייתה מקובלת עד כה, התקיים אצל התאגיד סימן האזהרה הקבוע בתקנה 10(ב)(14)(א)(3) לתקנות הדיווח. על כן, התאגיד היה נדרש לכלול בדוח הדירקטוריון לשנת 2016 גילוי בדבר תזמ"ז חזוי. עם זאת, בהתאם לפרשנותו העדכנית של סגל הרשות, יש לקרוא את הרישא של תקנה 10(ב)(14)(א) לתקנות הדיווח - "בחינת סימני האזהרה לפי פסקת משנה זו תעשה הן ביחס לדוחות הכספיים הנפרדים של התאגיד כמשמעותם בתקנה 9 (בתקנה זו - "דוחות הנפרדים") והן ביחס לדוחותיו המאוחדים..." [ההדגשות אינן במקור], באופן שבו על סימן האזהרה כמשמעותו בתקנה 10(ב)(14)(א)(3) לתקנות הדיווח, להתקיים בו זמנית גם בדוחות הכספיים המאוחדים וגם בדוחות הסולו. משמעות האמור הינה כי סימן האזהרה המתואר בתקנה 10(ב)(14)(א)(3) לתקנות הדיווח יתקיים רק במקרה בו קיים אצל התאגיד גירעון בהון החוזר (או בהון החוזר לתקופה של 12 חודשים) גם בדוחות הכספיים המאוחדים וגם בדוחות הסולו וזאת בצירוף תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת גם בדוחות הכספיים המאוחדים וגם בדוחות הסולו.

למותר לציין, כי בנסיבות בהן לא יהיה קיים גירעון בהון החוזר ותזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת, גם בדוחות הכספיים המאוחדים וגם בדוחות הסולו, אלא רק באופן חלקי, יהא על דירקטוריון התאגיד לבחון האם המצב העובדתי האמור אינו מצביע על בעיית נזילות, לפרט את הבחינה אותה הוא ביצע ואת הנימוקים להחלטתו, והכול בהתאם לאמור בתקנה 10(ב)(1)(ד) לתקנות הדיווח.

למען הסר ספק, יובהר כי לעמדת סגל הרשות, ביחס לבחינת קיומם של שאר סימני האזהרה הקבועים בתקנה 10(ב)(14)(א) לתקנות הדיווח, לא יחול שינוי, מאחר שלא אמור להיות כל פער בין האופן שבו סימן האזהרה מופיע בדוחות הכספיים המאוחדים לבין האופן שבו הוא מופיע בדוחות הסולו. כך לדוגמא, ככל שחוות דעת או דוח סקירה של רואה החשבון, למועד הדוח הכספי, כוללים הפניית תשומת לב המתייחסת למצבו הפיננסי של התאגיד בדוחות הכספיים המאוחדים, הרי שנוסח דומה צריך להיכלל גם בדוחות הסולו.

בנוסף, יובהר כי מקום בו תאגיד אינו נדרש לכלול בדוחותיו העתיים דוחות סולו, אזי סימני האזהרה יבחנו בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים, בלבד, וסימן אזהרה כלשהו ייחשב כמתקיים ביחס לדוחות הכספיים המאוחדים, בלבד.

לצורך הנוחות, מצ"ב כנספח ב' לעמדה זו טבלה ובה מספר דוגמאות להמחשה.

³ יובהר, כי פרשנות סגל הרשות המובאת בתשובה 14 תהא בתוקף החל מהדוח התקופתי לשנת 2016.

נספח א' - דוגמאות להמחשה בנוגע לקיומו של תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת בשנת 2016

האם מדובר בתזרים מזומנים מתמשך מפעילות שוטפת?	תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בשנת הדיווח 2016	תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בשנת הדיווח 2015	תזרים מזומנים מפעילות שוטפת בשנת הדיווח 2014
כן	סה"כ שנתי: (40,000)	סה"כ שנתי: (40,000)	סה"כ שנתי: 40,000
כן	רבעון ראשון: (10,000)	סה"כ שנתי: (40,000)	סה"כ שנתי: (40,000)
כן	רבעון ראשון: 10,000 רבעון שני: (20,000) סה"כ 1-6: (10,000)	סה"כ שנתי: (30,000)	סה"כ שנתי: 70,000
כן	רבעון ראשון: 10,000 רבעון שני: 20,000 רבעון שלישי: (50,000) סה"כ 1-9: (20,000)	סה"כ שנתי: (40,000)	סה"כ שנתי: 60,000
כן	רבעון ראשון: 10,000 רבעון שני: 20,000 רבעון שלישי: (50,000) סה"כ 1-9: (20,000)	רבעון ראשון: 10,000 רבעון שני: 20,000 רבעון שלישי: 50,000 רבעון רביעי: (90,000) סה"כ שנתי: (10,000)	סה"כ שנתי: 40,000
כן	רבעון ראשון: 10,000 רבעון שני: 20,000 רבעון שלישי: (50,000) סה"כ 1-9: (20,000)	רבעון ראשון: (100,000) רבעון שני: 20,000 רבעון שלישי: 50,000 רבעון רביעי: 10,000 סה"כ שנתי: (20,000)	סה"כ שנתי: 40,000
כן	רבעון ראשון: (100,000) רבעון שני: 20,000 רבעון שלישי: 50,000 סה"כ 1-9: (30,000)	סה"כ שנתי: (20,000)	סה"כ שנתי: 40,000 ש"ח
כן - תקופה של 6 רבעונים רצופים	רבעון ראשון: (10,000) רבעון שני: (20,000) רבעון שלישי: (50,000) סה"כ 1-9: (80,000)	רבעון ראשון: 140,000 רבעון שני: (20,000) רבעון שלישי: (80,000) רבעון רביעי: (20,000) סה"כ שנתי: 20,000	סה"כ שנתי: 40,000 ש"ח
כן - תקופה של 6 רבעונים רצופים	רבעון ראשון: (10,000)	רבעון ראשון: (40,000) רבעון שני: (20,000) רבעון שלישי: (80,000) רבעון רביעי: (20,000) סה"כ שנתי: (160,000)	רבעון ראשון: (80,000) רבעון שני: (20,000) רבעון שלישי: 140,000 רבעון רביעי: (20,000) סה"כ שנתי: 20,000
לא בהכרח - על הדירקטוריון להפעיל שיקול דעת ולקבוע האם מדובר בתזמ"ז שלילי מתמשך מפעילות שוטפת	רבעון ראשון: (100,000)	סה"כ שנתי: (20,000)	רבעון ראשון: 80,000 רבעון שני: (20,000) רבעון שלישי: (60,000) רבעון רביעי: 20,000 סה"כ שנתי: 20,000

נספח ב' - דוגמאות להמחשה בנוגע להתקיימות סימן האזהרה שבתקנה 10(ב)(14)(א)(3) לתקנות הדיווח

<u>מספר דוגמא</u>	<u>גרעון בהון החוזר מאוחד</u>	<u>תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת מאוחד</u>	<u>גרעון בהון החוזר סולו</u>	<u>תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת סולו</u>	<u>האם מתקיים סימן האזהרה הקבוע בתקנה 10(ב)(14)(א)(3)</u>
א'	כן	כן	כן	כן	כן
ב'	כן	כן	לא	לא	לא בהכרח*
ג'	לא	לא	כן	כן	לא בהכרח*
ד'	כן	כן	כן	לא	לא בהכרח*
ה'	כן	לא	כן	כן	לא בהכרח*
ו'	לא	כן	כן	כן	לא בהכרח*
ז'	כן	כן	לא	כן	לא בהכרח*
ח'	כן	לא	לא	כן	לא בהכרח*
ט'	לא	לא	לא	כן	לא בהכרח*

* על דירקטוריון התאגיד לבחון האם המצב העובדתי האמור אינו מצביע על בעיית נזילות. ככל שדירקטוריון התאגיד לא קבע כי אין בכך כדי להצביע על בעיית נזילות, הרי שמתקיים סימן האזהרה הקבוע בתקנה 10(ב)(14)(א)(4) ועל התאגיד לכלול בדוח הדירקטוריון גילוי בדבר תזמ"ז חזוי. לעומת זאת, ככל שדירקטוריון התאגיד קבע כי קיום גרעון בהון החוזר או תזרים מזומנים שלילי מתמשך מפעילות שוטפת אינו מצביע על בעיית נזילות, עליו לפרט את הבחינה אותה הוא ביצע ואת הנימוקים להחלטתו, והכול בהתאם לאמור בתקנה 10(ב)(1)(ד) לתקנות הדיווח.